

PERFEKTUM AKTIVA PRAVIDELNÝCH latinských sloves všech konjugací – viz skripta str. 94 - 99

Indikativ (oznam. zp.) a **infinitiv**

Indikativ perfekta aktiva – **děj v minulosti UKONČENÝ**

- do češtiny se překládá **MINULÝM ČASEM DOKONAVÝM**

Tvoření latinského perfekta aktiva

- k **prézentnímu kmeni** lauda – I./ dele – II. / ----nepravidelně – III. / audi – IV.
se připojuje v 1. os. sg. koncovka –v-i, další koncovky pravidelně podle paradigmatu:

Sg.: 1. –v-i
2. –v-isti
3. –v-it

Pl.: 1. –v-imus
2. –v-istis
3. –v-erunt

Př.: lauda v-i – pochválil jsem
lauda-v-isti – pochválil jsi
lauda-v-it – pochválil

lauda-v-imus – pochválili jsme
lauda-v-istis – pochválili jste
lauda-v-erunt – pochválili/ly/la

Tvoření infinitivu latinského perfekta

- k **prézentnímu kmeni** všech konjugací **příponou – v-isse**

- do češtiny se nedá zcela adekvátně přeložit infinitivem, **překládá se jakoby vedlejší větou v minulém čase dokonavém se spojkou že**, protože v latině se používá hlavně v syntaktických vazbách, které vyžadují překlad do češtiny vedlejší větou

Př.: lauda-v-isse / že (jsem) pochválil

PERFEKTUM PASÍVA PRAVIDELNÝCH latinských sloves – viz skripta str. 94 - 96

- v latině vždy **složený slovesný tvar**
- do češtiny se překládá **pasivními tvary DOKONAVÝMI**

Tvoření latinského perfekta pasíva

- 2 tvary:
pasivní participium perfekta neboli **dokonavé přičestí trpné + určitý tvar slovesa esse**

Jak se tvoří ono dokonavé přičestí trpné?

- z **prézentního kmene** dané konjugace + **koncovek** – tus / M
 - ta / F
 - tum / N (nominativy sg.)
- ... a dále jako **adjektivum 1. a 2. deklinace**

Př.: lauda-t-us – pochválený / on
lauda-t-a – pochválená / ona
lauda-t-um – pochválené / ono
lauda-t-i – pochválení / oni
lauda-t-ae – pochválené / ony
lauda-t-a – pochválena / ona stř. r.

Výsledný složený tvar pasivního perfekta:

Laudatus sum – byl jsem pochválený

Laudata sum – byla jsem pochválena

...

Laudati sumus – byli jsme pochválení

Laudatae sumus – byly jsme pochváleny

Latinský pasivní infinitiv perfekta

Stejně jako infinitiv aktiva perfekta **nemá adekvátní český překlad**

- používá se také **v syntaktických vazbách akuzativní povahy** (tvary přičestí ve 4. pádě) vyžadujících **překlad do češtiny vedlejší větou a slovesným tvarem v minulém dokonavém čase.**

Tvoření latinského pasivního infinitivu perfekta

Tvoří se pomocí akuzativu přičestí trpného v příslušném tvaru a infinitivem slovesa esse

Př.: ... me laudatum esse – že jsem byl pochválen
... discipulos laudatos esse – že žáci byli pochválení
... amicas laudatas esse – že kamarádky byly pochváleny

Úplná **slovníková řada** slovesných tvarů latinských sloves:

1. laud**o** – indikativ přítomnosti aktiva
 2. laud**are** – přítomný infinitiv aktiva
 3. laud**avi** – indikativ perfekta aktiva
 4. laud**atum** – supinum (vlastně tvar neurčitého trpného přičestí perfekta)
- takto pravidelně se tvoří u sloves 1. a 4. konjugace, jinak je velmi nepravidelná, a proto je třeba se ji u sloves vždy učit z paměti !!!

Text k probrané gramatice – skripta str. 99 - De erroribus Ulixis

K nastudování na další cvičení 27.2. – **ostatní indikativy od perfektního kmene**
– **skripta str. 104, dále poznámky 1 až 4 včetně**